

Rodostó ház

A törökországi Rodostó városa, mely 1720 és 1735 között adott otthont a Magyarországot elhagyó, „bujdosó” II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelemnek és kíséretének, az elmúlt évszázadokban a magyar emigráns lét szimbólumává vált.

A II. Rákóczi Ferenc által vezetett szabadságharcot (1703 – 1711), – amely a Habsburg Birodalomba tagozott Magyarország állami önrendelkezésének visszaállítását tűzte ki célul – Magyarország, sőt Közép-Európa leghosszabb szabadságharcaként tartjuk számon. A küzdelmet lezáró szatmári békét a fejedelem élete végéig nem fogadta el. Előbb Lengyelországba, majd Franciaországba menekült, innen 1717 őszén III. Ahmed szultán meghívására érkezett kis udvartartásával Törökországba. 1720-ban a szultán a Márvány-tenger partján fekvő forgalmas kikötővárost, Rodostót jelölte ki a magyar bujdosók lakhelyéül. III. Ahmed a „magyar király” számára a város szélén tágas, kertekkel övezett, tengerparti épületeket, kíséretének a szomszédos örmény városrészben huszonhárom tágas házat, lovaik számára pedig hét széles legelőt utalt ki. II. Rákóczi Ferenc udvartartásának ellátását rendszeres isztambuli pénzáradék fedezte, a szultán tolmácsokat, fővárosi ügyvivőket és nyolcvan főnyi janicsár testőrséget biztosított számára.

Rodostóból a fejedelem élénk levelezést folytatott a francia, spanyol, orosz és lengyel udvarral, ennek következtében a Habsburg kormányzat folyamatosan figyeltette. Az emigráns évek politikai tevékenységénél mégis sokkal inkább számon tartja az utókor II. Rákóczi Ferenc írói munkásságát, államelméleti és vallásos műveit. A rodostói termékeny szellemi műhelyben sorra születtek az Elmélkedések, az Emlékiratok, a Vallomások, az Értekezés a hatalomról – hogy csak néhány művet említsünk. Szintén ebben az alkotásra ösztönző légkörben láttak napvilágot Mikes Kelemen Török országi levelei, melyekben a fejedelem titkára szellemesen, ízes magyarsággal örökíti meg a bujdosók életét.

A magyar kolónia egykori házai a 19. század végére meglehetősen elhanyagolt állapotba kerültek. 1906-ban a fejedelem és bujdosótársainak hamvait ünnepélyesen hazaszállították Magyarországra, és újratemették, a rodostói Rákóczi-ház még ép belső díszítéseit Kassára (ma: Kosice, Szlovákia) költöztették, a fellelhető tárgyi emlékeket pedig módszeresen összegyűjtötték. A fejedelem ebédlőpalotájának tartott törökországi épületben 1968 óta működik a Rákóczi Emlékmúzeum. A házat 2007-ben felújította a Magyar Köztársaság, 2010 februárjától pedig az erdélyi magyar fejedelmet és családját, a szabadságharcot és az emigráció életét bemutató korszerűsített kiállítás, valamint többnyelvű tárlatvezető rendszer várja az idelátogatókat.

Vad Gergely 7.H